

NEPREVEVE DENAPJESMA

RUFIN (oko 550)

SMRTONOSNI VIJENAC

Šaljem ti, Ružice, ovaj vijenac od prekrasna cvijeća
što sam ga ubrao sam rukama svojim na dar.
U njem je ljiljan i anemona rosna i narcis,
modre ljubice cvijet, ružinih latica splet.
Njim se ovjenčaj, uznosita, uveni zatim:
cvateš i veneš i ti, s tobom i vijencu je kraj.

Preveo D. Škiljan

46

PRIJEVOD

CICERON: SCIPIONOV SAN

... *Citiusque e mundo genus hominum quam
Ciceronis nomen cedit.* (V. Paterculius,
Historiae Romanae, II, 56)

PROLEGOMENA

Svaki rad ima neki poticaj, negdje se začinje, pa onda raste i razvija se. I ovaj naš zajednički rad ima takav čvrst poticaj. To je seminar koji je prof. Vladimir Vratović održao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pri Odsjeku za klasičnu filologiju u zimskom semestru šk. god. 1986./87. pod nazivom: *Ciceron, Somnium Scipionis*.

Radeći na tekstu dali smo se u opsežnije istraživanje djela, ali podaci u sekundarnoj literaturi na našem jeziku su se pokazali oskudnima. Zbog toga smo odlučili prevesti to djelo i prokomentirati ga.

Sam *Somnium* više je puta preveden na naše jezike (v. Budimir-Flašar: „Pregled rimske književnosti“, Bgd, 1963, str. 267–268), a mi smo koristili dva prijevoda: M. Šrepela u *Primjeri iz rimske književnosti u hrvatskom prijevodu*, Zgb, 1894, str. 370–377, te V. Tomovića u *Filozofska djela M.T. Cicerona*, Novi Sad, 1978. Oba prijevoda smatramo korektnima, no preoskudnima u tumačenjima.

U samom smo prevođenju željeli upotrijebiti što više riječi iz našeg jezika. tako da smo latinske izraze ostavljali samo na onim mjestima gdje bi nasilno prevođenje dovelo do otežanog razumijevanja samog prijevoda (npr. diktator, tribun). U pisanju bilježaka slijedili smo ovaj kriterij: objasniti sve za što smo sami išli tražiti dodatna objašnjenja. Prijevod je rađen prema izdanju: M. T. Cicero, *De re publica*, ed. K. Ziegler, BG Teubner, Leipzig 1969, a bilješke prema raznoj literaturi.

Nadamo se da će naš rad naići na reakciju kod čitalaca ovog časopisa. Bili bismo vrlo sretni ako bi on potaknuo i prevođenje Cicerona i raspravljanje o Ciceronu i o drugim velikim imenima klasične antike. Uza sve poštovanje prema ovom časopisu, moramo napomenuti da je ovo prvi prijevod Cicerona u svih dosadašnjih 29 brojeva.

47